

Cứ mỗi tuần lại có 1 startup ở Mỹ phá sản, kỳ lân 4 tỷ USD cũng gục ngã vì hết tiền

14:56 06/11/2023

“Mùa tuyết trắng” của giới startup đang diễn ra.



Ảnh minh họa (Ảnh: internet).

Tờ BI mở đầu bài viết nhận định, 2023 là một năm khá tàn khốc đối với các công ty khởi nghiệp và những người sáng lập đang tìm cách huy động vốn đầu tư mạo hiểm. Hiện tại, thậm chí các founder còn mất nhiều thời gian hơn để đạt được một thỏa thuận.

Dữ liệu quý III gần đây từ nền tảng vốn cổ phần Carta chỉ ra một tình trạng tồi tệ đối với các công ty khởi nghiệp sử dụng nền tảng của họ: Thời gian giữa các vòng gọi vốn ngày càng dài hơn.

Đối với những công ty khởi nghiệp huy động được vốn tại Series C vào quý III/2023, thời gian trung bình kể từ lần cuối họ huy động được trong Series B là 1.090 ngày, tương đương khoảng ba năm. Và đối với những công ty khởi nghiệp đã huy động được trong Series A, thời gian trung bình từ vòng hạt giống là 787 ngày, hoặc hơn hai năm một chút. Tuy nhiên, theo dữ liệu của Carta, thời gian

chờ đợi trung bình đó ngắn hơn nhiều vào đầu năm nay.

Nhiều công ty khởi nghiệp trong số này đã huy động vốn lần cuối vào khoảng giữa năm 2020, giống như thời điểm ngành đầu tư mạo hiểm đang phục hồi sau cú sốc đại dịch đối với thị trường hoặc may mắn huy động được trong thời kỳ bùng nổ nguồn vốn từ năm 2021 đến đầu năm 2022.

Thời gian chờ đợi lâu hơn giữa các vòng này không hoàn toàn gây ngạc nhiên vì nguồn tài trợ của VC năm nay là thấp nhất kể từ năm 2018. Với 36,7 tỷ USD, nguồn tài trợ trong quý III là tổng số tiền huy động được hàng quý thấp nhất trong hơn 05 năm ở Mỹ và Canada và giảm nhẹ so với quý II/2023. Số lượng giao dịch được thực hiện trong quý III so với quý II vẫn tương đối ổn định - và các nhà phân tích của PitchBook không tin rằng sẽ có nhiều thay đổi trong quý IV/2023.

Báo cáo Q3 Venture Monitor của công ty dữ liệu cho biết: “Giai đoạn cuối đã tách biệt khỏi các giai đoạn khác, vì nguồn cung vốn cho các công ty của họ luôn khan hiếm trong suốt cả năm. Không có kỳ vọng rằng việc giao dịch cho VC của Mỹ sẽ thay đổi trong quý IV và thị trường sẽ tiếp tục hoạt động như hiện tại”.

Vì vậy, các quỹ đầu tư mạo hiểm sẽ tiếp tục eo hẹp về vốn của mình, khiến gần 51.000 công ty khởi nghiệp phải tìm kiếm tiền mặt và thời gian quý giá của quỹ đầu tư mạo hiểm trong một cuộc chiến đầy khốc liệt không khác gì Hunger Games trong thời gian còn lại của năm và có khả năng kéo dài đến năm 2024.

Các nhà phân tích của PitchBook viết, điều đó có nghĩa là nguồn vốn sẵn có “sẽ vẫn ở mức thấp cho đến khi thị trường sôi động trở lại và thu hút tiền cũng như các công ty trong suốt vòng đời của dự án mạo hiểm”.

Tình trạng hiện tại thậm chí còn nghiêm trọng hơn đối với hoạt động đầu tư ở giai đoạn cuối, vì nhiều nhà đầu tư mạo hiểm đã từ chối viết những tấm séc lớn. Đối với những công ty khởi nghiệp nhận được các tấm séc, tiêu chuẩn sẽ khá cao. Nhưng đối với những công ty hoạt động không tốt, mọi thứ có thể trở nên tồi tệ.

Các nhà phân tích của PitchBook viết: “Mặt khác, các công ty bình thường không thể đạt được các cột mốc quan trọng hoặc thể hiện sự tiến triển trên con đường dẫn đến lợi nhuận, họ cũng gặp phải những trở ngại lớn cho các sự kiện tài chính trong tương lai”.

Trên thực tế, chúng ta đã thấy được tác động của sự căng thẳng về vốn đó.

“Mùa tuyết chủng” của các công ty khởi nghiệp đang diễn ra và có vẻ như chúng ta sẽ chứng kiến 1 công ty khởi nghiệp mỗi tuần chết dần. Tuần trước, Olive AI, kỳ lân khởi nghiệp AI tập trung vào chăm sóc sức khỏe trị giá 4 tỷ USD, đã thông báo rằng họ sẽ bán bớt các đơn vị kinh doanh cốt lõi của mình và đóng cửa phần còn lại của công ty. Và một vài tuần trước, Convoy, công ty khởi nghiệp vận chuyển hàng hóa kỹ thuật số từng được ca ngợi là “Uber dành cho vận tải đường bộ” – đã huy động được 1,1 tỷ USD từ các nhà đầu tư như Jeff Bezos, Bill Gates, Marc Benioff và những nhân vật nổi tiếng khác trong giới công nghệ – đã đóng cửa và bán công nghệ của mình cho một trong những đối thủ cạnh tranh khởi nghiệp chính của họ trong lĩnh vực này là Flexport.

Trong một bản ghi nhớ gửi nhân viên do CNBC xuất bản, đồng sáng lập kiêm Giám đốc điều hành Convoy, Dan Lewis đã gọi điều kiện thị trường hiện tại là một “cơn bão hoàn hảo” của các sự kiện để giải thích phần nào lý do tại sao công ty của ông thất bại.

Lewis viết: “Bên cạnh sự sụp đổ thị trường vận tải hàng hóa chưa từng có này, việc thắt chặt tiền tệ mạnh mẽ mà chúng ta thấy trong 18 tháng qua đã làm giảm đáng kể ham muốn đầu tư và thu hẹp dòng vốn chảy vào các công ty tư nhân giai đoạn cuối không có lãi”.

Rất có thể sự sụp đổ của Olive AI và Convoy - một trong hai công ty khởi nghiệp có giá trị cao và vốn hóa tốt nhất sẽ đóng cửa cho đến nay - chỉ là khởi đầu cho một loạt các công ty ở giai đoạn cuối sắp gặp số phận tương tự.

Hà Trần (t/h)